

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Andrei Pînzari,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Pînzari împotriva lui Evgheni Scripcari cu privire la încasarea datoriei, a prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 17 februarie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Comrat,

*(Dosarul nr. 2r-163/25
PIGD Nr.2-22153879-01-2r-25042025)*

Instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care apelantul nu a justificat imposibilitatea de a prezenta apelul în interiorul termenului de 30 zile prevăzut de art. 362 din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Comrat, sediul Central (jud. S. Popovici)
Curtea de Apel Sud, sediul Comrat (jud. A. Mironov, Gr. Colev, V. Hudoba)

21 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Andrei Pînzari,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 octombrie 2022, Andrei Pînzari a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Evgheni Scripcari cu privire la încasarea datoriei, a prejudiciului moral.

2. Prin hotărârea din 22 februarie 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Andrei Pînzari.

3. La 16 iulie 2024, Andrei Pînzari a depus cererea de apel împotriva hotărârii in 22 februarie 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, solicitînd admiterea acesteia, casarea hotărârea instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii. Totodată, a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

4. Prin încheierea din 17 februarie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Comrat a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului depusă de Andrei Pînzari și s-a restituit apelul declarat, deoarece a fost depus în afara termenului legal și instanța de apel să efectueze repunerea în termen.

5. La 3 martie 2025, prin intermediul oficiului poștal, Andrei Pînzari a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 17 februarie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Comrat, solicitînd admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri privind repunerea în termenul de declarare a cererii de apel.

6. În argumentarea recursului a indicat că la adresa de domiciliu nu i-a fost expediată/înmănată nici o scrisoare, prin care să i se aducă la cunoștință hotărârea/dispozitivul hotărârii emisă de Judecătoria Comrat la 22 februarie 2024. Atât lui, cât și membrilor familiei sale, la domiciliu, nu le-a fost înmănată nici o scrisoare, și nici nu au fost informați despre existența unei

scrisori la oficiul poștal, care ar fi fost posibil de ridicat în temeiul art. 105 din Codul de procedură civilă.

7. A menționat că conform cererii de chemare în judecată, a solicitat instanței, pct. 4 și 5, ca pentru respectarea procedurii citării legale a pârâului conform art. 108 din Codul de procedură civilă, să i se expedieze anunțul publicitar la adresa de email – Lajuc@mail.ru, pentru a fi ulterior publicat.

8. A susținut că la adresa de email nu a parvenit dispozitivul hotărârii din 22 februarie 2024, iar la materialele cauzei nu este anexată dovada expedierii.

9. A relatat că nu s-a prezentat la ședințele de judecată, din motiv că în privința sa a fost intentată o cauză penală, în cadrul căreia i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 6 luni. A contestat sentința de condamnare și până la emiterea deciziei instanței de apel, nu a avut posibilitatea de a se deplasa pe teritoriul Republicii Moldova, aflându-se în mare parte la domiciliul din Slobozia, deoarece risca în orice moment să fie reținut.

10. A notat că toate aceste circumstanțe analizate în ansamblu, constituie o excepție de la regula generală de depunere a cererii de apel motivată și servește temei legal de repunere în termen a cererii de apel.

11. Recurentul a afirmat că instanța de apel prin respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului, i-a afectat posibilitatea de a-și valorifica drepturile procedurale în procesul de judecată, dar și dreptul de proprietate prevăzut de art. 1 Protocolul 1 CEDO, art. 46 din Constituție.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

13. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

14. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

15. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

16. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

17. Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

18. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

19. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. (3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.”

20. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). (4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

21. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

22. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

23. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Cu referire la termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține, că încheierea Curții de Apel Sud, sediul Comrat a fost pronunțată la 17 februarie 2025, fiind expediată participanților la proces, la 21 martie 2025, prin intermediul oficiului poștal (f.d.146). Conform avizului de recepție/livrare anexat la materialele cauzei, Andrei Pînzari a recepționat încheierea menționată la 3 aprilie 2025 (f.d.147). Prin urmare, recursul depus prin intermediul oficiului poștal, este în interiorul termenului legal.

25. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs, au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

26. Cercetând starea de fapt, în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că la 21 octombrie 2022 Andrei Pînzari a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Evgheni Scripcari cu privire la încasarea datoriei, a prejudiciului moral.

27. Ulterior, la 1 decembrie 2022 Andrei Pînzari a înlăturat neajunsurile indicate de către instanța de judecată prin încheierea din 27 octombrie 2022 (f.d.29-37).

28. Conform avizului de recepție/livrare, Andrei Pînzari a fost înștiințat despre ședința de judecată stabilită pentru 22 martie 2022 (f.d.44 verso), însă cauza a fost examinată în lipsa acestuia, Andrei Pînzari depunând cerere în acest sens (f.d.4).

29. Prin hotărârea din 22 februarie 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Andrei Pînzari (f.d.65).

30. La 16 iulie 2024, Andrei Pînzari a depus cererea de apel împotriva hotărârii in 22 februarie 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, solicitînd admiterea repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea

acestui, casarea hotărârea instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii. (f.d.74).

31. Curtea de Apel Sud, sediul Comrat, prin încheierea din 17 februarie 2025 a respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și a restituit apelul depus de Andrei Pînzari, deoarece a fost depus în afara termenului legal și instanța de apel să efectueze repunerea în termen (f.d.141-144).

32. Efectuând controlul judiciar al încheierii din 17 februarie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Comrat, instanța de recurs constată, că instanța de apel întemeiat a refuzat repunerea apelului în termen și a restituit apelul depus de către Andrei Pînzari.

33. La acest aspect instanța de recurs menționează, că din conținutul art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că apelantul urma să depună apelul în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Or, termenul de procedură instituit de legiuitor este prevăzut de o normă imperativă și trebuie executat întocmai.

34. Articolul 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – de la data pronunțării dispozitivului hotărârii a instanței de fond.

35. Prin urmare, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești participanților la proces, nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

36. Legiuitorul prin instituirea termenelor procedurale a urmărit respectarea regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, care pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, iar pe de altă parte contracarează exercitarea cu rea-credință de către participanții la proces a drepturilor procedurale.

37. Completul de judecată reiterează că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost pronunțat, la 22 februarie 2024. Astfel, în condițiile speței începutul curgerii termenului de depunere a apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice pronunțării dispozitivului hotărârii, adică ziua de 23 februarie 2024, iar ultima zi fiind data de 25 martie 2025, zi de luni.

38. Andrei Pînzari și-a exercitat dreptul de contestare a hotărârii instanței de fond, la 16 iulie 2024, după expirarea termenului.

39. Din actele dosarului se confirmă faptul că apelantul Andrei Pînzari nu s-a conformat prevederilor art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă și nu a depus apelul în termen.

40. Drept urmare a omiterii termenului de declarare a apelului, Andrei Pînzari în temeiul art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, invocând faptul că nu i-a fost expediat dispozitivul hotărârii instanței de fond, precum și că în privința sa a fost pornită o cauză penală, unde risca să fie reținut, motiv din care nu se deplasa de la domiciliu.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține ca fiind neîntemeiat acest argument, or, termenul de contestare a hotărârii instanței de fond este determinat de un singur eveniment și anume de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu de la data comunicării, prin urmare acest fapt nu constituie temei de repune în termenul de contestare a hotărârii.

42. Declarativ este apreciat și argumentul ce ține de imposibilitatea deplasării în legătură cu intentarea cauzei penale, or, Andrei Pînzari avea posibilitatea să depună apelul prin intermediul oficiului poștal sau poștei electronice, așa cum anterior a folosit această metodă.

43. În aceste circumstanțe se constată temeinicia concluziei instanței de apel privind omiterea nejustificată de către Andrei Pînzari a termenului de contestare cu apel a hotărârii din 22 februarie 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, din motiv că apelantul a cunoscut despre ședințele de judecată stabilite pentru examinarea procesului civil inițiat la cererea sa, și fiind interesat în soarta soluționării litigiului în care acesta are statut de reclamant, trebuia să demonstreze un rol activ și să depună apel în termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

44. În condițiile expuse, apelantul/reprezentantul acestuia urma să depună diligență și să depună apelul în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care este un termen de decădere și nu poate fi prelungit nejustificat.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază, că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte,

mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. În consecință, neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

46. Completul de judecată notează că, nerespectarea termenului de declarare a apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv a recurentului Andrei Pînzari, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale. Argumentul reclamantului potrivit căruia neprezentarea la ședințele de judecată a fost determinată de faptul că în privința sa a fost pornit un dosar penal, fiind pronunțată și o sentință de condamnare, este apreciat critic or, acest fapt nu este într-o legătură cauzală cu omisiunea realizării corespunzătoare a obligațiilor procedurale.

47. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

48. În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

49. În această ordine de idei, în cazul primirii apelului depus de către Andrei Pînzari pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

50. Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel just a refuzat în repunerea în termen a apelului și restituit apelul depus de Andrei Pînzari. Iar, soluția adoptată prin încheierea recurată, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună-credință și în termen.

51. Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt declarative și lipsite de suport juridic, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Andrei Pînzari.

52. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul declarat de Andrei Pînzari.

Menține încheierea din 17 februarie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Comrat, emisă cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Pînzari împotriva lui Evgheni Scripcari cu privire la încasarea datoriei, a prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat